DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)
27. november 1991 *

I sag C-315/90,

Groupement des industries de matériels d'équipement électrique et de l'électronique industrielle associée (Gimelec), Paris,

Asociación national de fabricantes de bienes de equipo (Sercobe), Madrid,

Sole SpA, Pordenone (Italien), og

Nuova IB-MEI SpA, Asti (Italien)

ved advokat Jean-François Bellis, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Freddy Brausch, 8, rue Zithe,

sagsøgere,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Eric White, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtiget, bestået af Claus-Michael Happe, der er udstationeret som national ekspert ved Kommissionen som led i turnusordningen for embedsmænd fra medlemsstaterne, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Roberto Hayder, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Centre Wagner, Kirchberg,

sagsøgt,

* Processprog: fransk.

angående en påstand om annullation af Kommissionens afgørelse 90/399/EØF af 26. juli 1990 om afslutning af antidumpingproceduren vedrørende importen af visse enfasede elektriske motorer, med to hastigheder, med oprindelse i Bulgarien, Rumænien og Tjekkoslovakiet (EFT L 202, s. 47),
har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, F. Grévisse, og dommerne J. C. Moitinho de Almeida og M. Zuleeg,

generaladvokat: W. Van Gerven
justitssekretær: assisterende justitssekretær J. A. Pompe,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at parterne har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 25. juni 1991,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 26. september 1991,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning, indgivet til Domstolens Justitskontor den 15. oktober 1990, har Groupement des industries de matériels d'équipement électrique et de l'électronique industrielle associée (Gimelec), Asociación nacional de fabricantes de bienes de equipo (Sercobe) og selskaberne Sole SpA og Nuova IB-MEI SpA i medfør af EØF-Traktatens artikel 173, stk. 2, anlagt sag med påstand om annullation af Kommissionens afgørelse 90/399/EØF af 26. juli 1990 om afslutning af antidumpingproceduren vedrørende importen af visse enfasede elektriske motorer, med to hastigheder, med oprindelse i Bulgarien, Rumænien og Tjekkoslovakiet (EFT L 202, s. 47, herefter benævnt »den anfægtede afgørelse«).

2 Gimelec, Sercobe og Associazione Nazionale Industrie Elettrotechniche e Elettroniche (ANIE), som er erhvervsorganisationer, der repræsenterer fællesskabsproducenterne af enfasede elektriske motorer med to hastigheder, som anvendes ved fremstilling af vaskemaskiner med lav hastighed (herefter benævnt »elektriske motorer«), indgav i juli 1989 en klage til Kommissionen, hvori det blev påstået, at tilsvarende elektriske motorer med oprindelse i Bulgarien, Rumænien og Tjekkoslovakiet importeredes til dumpingpriser. Klagen blev indgivet i medfør af bestemmelserne i Rådets forordning (EØF) nr. 2423/88 af 11. juli 1988 om beskyttelse mod dumpingimport eller subsidieret import fra lande, der ikke er medlemmer af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab (EFT L 209, s. 1, herefter benævnt »grundforordningen«).

3 Kommissionen anså klagen for at indeholde tilstrækkelige beviser for, at der fandt dumping sted og forvoldtes skade som følge heraf, hvorfor den offentliggjorde en meddelelse om indledning af en antidumpingprocedure i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* af 14. november 1989 (EFT C 286, s. 11), og iværksatte en undersøgelse.

4 Ved undersøgelsens afslutning, som vedrørte perioden fra den 1. januar til den 30. september 1989, nåede Kommissionen frem til den konklusion, at importen af elektriske motorer med oprindelse i Rumænien og Tjekkoslovakiet ikke havde påført den pågældende erhvervsgren i Fællesskabet væsentlig skade. Kommissionen havde på forhånd udelukket Bulgarien fra undersøgelsen, fordi der ikke var konstateret nogen eksport fra dette land i 1988 og i undersøgelsesperioden.

5 Kommissionen traf derfor den anfægtede afgørelse i henhold til grundforordningens artikel 9.

6 Til støtte for deres påstand har sagsøgerne påberåbt sig to anbringender, nemlig dels at importen med oprindelse i Rumænien og Tjekkoslovakiet ifølge Kommissionen ikke har forvoldt en væsentlig skade, dels at importen med oprindelse i Bulgarien var udelukket fra undersøgelsen.

7 Hvad nærmere angår sagens faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb samt parternes anbringender og argumenter, henvises til retsmøderapporten. Disse omstændigheder omtales derfor kun i det følgende i det omfang, det er nødvendigt for forståelsen af Domstolens argumentation.

Importen med oprindelse i Rumænien og Tjekkoslovakiet har ikke forvoldt væsentlig skade

8 Med dette anbringende har sagsøgerne gjort gældende, at den anfægtede afgørelse klart er forkert, idet den bygger på, dels at den pågældende imports markedsandel var faldet, dels at importen ikke havde haft indflydelse på fællesskabsproducenternes priser. For så vidt angår disse to faktorer, er den anfægtede afgørelse desuden utilstrækkeligt og forkert begrundet.

9 Kommissionen har indledningsvis bemærket, at det fremgår af den anfægtede afgørelses 8.-16. betragtning, at denne ikke udelukkende bygger på de to grunde, som sagsøgerne har anført, men at der er taget hensyn til alle de momenter, som er opregnet i grundforordningens artikel 4, stk. 2. Kommissionen udleder heraf, at selv hvis sagsøgernes kritik var begrundet, ville den ikke være tilstrækkelig til at rejse tvivl om Kommissionens konstatering af, at der ikke var forvoldt væsentlig skade.

10 Dette anbringende kan ikke lægges til grund. Som Kommissionen selv har erkendt det i duplikken, medførte en række væsentlige faktorer, at Kommissionen konstaterede, at der ikke var forvoldt skade. Blandt disse faktorer var navnlig de af sagsøgerne fremførte. Da der er tale om væsentlige faktorer, kan det ikke, selv hvis sagsøgernes kritik af Kommissionens vurdering af de to faktorer var begrundet, lægges til grund, at den anfægtede afgørelse alligevel er gyldig, når henses til de øvrige faktorer, som er taget i betragtning.

11 Sagsøgernes argumenter vedrørende de to faktorer, dvs. at der var et fald i markedsandelen for importen med oprindelse i Rumænien og Tjekkoslovakiet, og at importen ikke havde haft indflydelse på fællesskabsproducenternes priser, må derfor undersøges.

Faldet i markedsandelen for importen med oprindelse i Rumænien og Tjekkoslovakiet

12 Sagsøgerne har indledningsvis bestridt pålideligheden af de oplysninger, som er lagt til grund ved fastlæggelsen af den pågældende imports omfang i 1986-1988 samt i undersøgelsesperioden. Dette sker under henvisning til, dels at oplysningerne udelukkende hidrører fra de rumænske og tjekkoslovakiske eksportørers besvarelser af spørgeskemaerne vedrørende antidumping, dels at de slet ikke er blevet efterprøvet, og dels at de ikke stemmer overens med sagsøgernes oplysninger.

13 Det bemærkes, at Kommissionen i denne sag med rette kunne lægge de oplysninger til grund, som var fremkommet ved undersøgelsen, selv om disse oplysninger ikke stemte overens med de af Fællesskabet udarbejdede statistikker, som sagsøgerne har anvendt. Som Kommissionen nemlig har anført, hvilket sagsøgerne ikke har bestridt, kan Fællesskabets statistikker ikke tilvejebringe noget bevis, da de henfører de elektriske motorer under et kapitel i Toldtariffen, som også omfatter andre produkter.

14 Heraf følger, at Kommissionen har fastlagt den omhandlede imports omfang på grundlag af de oplysninger, den med rimelighed kunne råde over.

15 Sagsøgernes argument vedrørende oplysningernes pålidelighed må derfor forkastes.

16 Sagsøgerne gør derefter gældende, at Kommissionen har fortolket grundforordningens artikel 4, stk. 2, forkert, idet den har taget udgangspunkt i den opfattelse, at det efter denne bestemmelse er en nødvendig betingelse for at konstatere skade, at den pågældende imports markedsandel er steget.

17 Hertil bemærkes, at i henhold til grundforordningens artikel 4, stk. 2, omfatter en undersøgelse af, om der foreligger skade, en række faktorer, og hverken en enkelt eller flere af disse er nødvendigvis udslagsgivende for afgørelsen (jf. dom af 11.7.1990, forenede sager C-305/86 og C-160/87, Neotype Techmashexport, Sml. I, s. 2945, præmis 50).

18 Det fremgår af betragtningerne til den anfægtede afgørelse, at Kommissionen faktisk fastlagde skaden på grundlag af flere af de faktorer, som er opregnet i grundforordningens artikel 4, stk. 2. De konstateringer, som herved blev foretaget, vedrører nemlig omfanget af importen udtrykt i absolutte værdier og i forhold til forbruget i Fællesskabet (8. og 9. betragtning), importpriserne (10. betragtning), produktionen i Fællesskabet (11. betragtning), udnyttelsen af produktionskapaciteten inden for den pågældende erhvervsgren i Fællesskabet (12. betragtning), fællesskabsproducenternes salg og markedsandel i Fællesskabet (13. og 14. betragtning), fællesskabsproducenternes salgspriser (15. betragtning) og deres fortjeneste (16. betragtning).

19 Kommissionens bedømmelse er i overensstemmelse med kriterierne i grundforordningens artikel 4, stk. 2, vedrørende undersøgelsen af, om der foreligger skade. Dette gælder endog, selv om den anså faldet i den omhandlede imports markedsandel for en væsentlig faktor.

20 Det af sagsøgerne fremførte argument om, at grundforordningens artikel 4, stk. 2, er fortolket forkert, er derfor ikke korrekt.

21 Sagsøgerne har endvidere gjort gældende, at Kommissionen klart har forskelsbehandlet dem ved uden grund at afslå at anvende sin faste praksis, som består i kun at tage hensyn til det »frie marked«, når en del af fællesskabsproduktionen sælges inden for en koncerns »eget marked«, da denne del af salget ikke kan anses for sædvanlige, kommercielle transaktioner, og derfor ikke er udsat for virkningerne ved den underbudte import. De har anført, at havde Kommissionen fulgt denne praksis, ville den have konstateret, at ikke alene havde den pågældende import en større markedsandel (39-40%, og mere end 50% på det italienske marked), men også at denne markedsandel forblev stabil eller steg let mellem 1986 og 1989.

22 Hertil bemærkes, at i henhold til grundforordningens artikel 4, stk. 2, litra a), skal omfanget af dumpingimporten undersøges »især hvorvidt (importen) er steget betydeligt enten absolut eller i forhold til produktionen eller forbruget i Fællesskabet«.

23 Det følger heraf, at i det tilfælde, hvor stigningen i importen ikke er udtrykt i absolutte værdier, er det i forhold til hele produktionen eller forbruget i Fællesskabet, dvs. i forhold til det »samlede marked«, at den påståede dumpingimports markedsandel principielt skal vurderes. En undtagelse fra denne regel kan kun begrundes, såfremt det pågældende marked er kendetegnet ved en klar adskillelse mellem et »eget marked« og et »frit marked«, da salget på »eget marked« i dette tilfælde ikke konkurrerer med de varer, som sælges på det »frie marked«, og derfor ikke kan påvirkes af dumping.

24 I den forbindelse kan det ikke hævdes, at det udgør en fast praksis, at Kommissionen i enkelte procedurer alene har anvendt det »frie marked« for at udtrykke udviklingen i markedsandelen for dumpingimporten. I disse procedurer har Kommissionen nemlig i overensstemmelse med formålet i grundforordningens artikel 4 blot anvendt de kriterier, som gør det muligt at fravige hovedreglen om, at der skal tages hensyn til det »samlede marked«.

25 Modsat er det i denne antidumpingprocedure i betragtning af en række omstændigheder, som sagsøgerne ikke har anfægtet, med rette, at Kommissionen, for at vurdere skaden, tog importens omfang i forhold til det »samlede marked« i betragtning. De elektriske motorer sælges nemlig på det samme marked og anvendes til samme formål, dvs. fremstilling af vaskemaskiner, uanset om de er importerede eller har oprindelse i Fællesskabet. Desuden sælger de producenter af elektriske motorer, som står i forbindelse med vaskemaskineproducenter, også til andre vaskemaskineproducenter og anvender de samme priser som dem, de forlanger af de producenter, de står i forbindelse med. Endelig køber vaskemaskineproducenterne også importerede elektriske motorer samt motorer, som er produceret af de to fællesskabsproducenter, der siges at være uafhængige.

26 På baggrund af disse betragtninger kan det ikke foreholdes Kommissionen, at den klart har forskelsbehandlet sagsøgerne ved at vurdere udviklingen i markedsandelen for importen på grundlag af det »samlede marked«.

27 Med hensyn til sagsøgernes anbringender om, at Kommissionen ikke har begrundet sit afslag på ikke kun at tage hensyn til det »frie marked«, skal det blot understreges, at Kommissionen blot anvendte reglen i grundforordningens artikel 4, stk. 2, litra a), da den vurderede udviklingen i markedsandelen for importen, hvorfor der ikke krævedes en særlig begrundelse.

28 Sagsøgernes argument om, at Kommissionen klart forskelsbehandlede dem ved uden begrundelse at afslå alene at tage hensyn til det frie marked, bør derfor også forkastes.

29 Det følger af det anførte, at det anbringende, som vedrører faldet i markedsandelen for importen med oprindelse i Rumænien og Tjekkoslovakiet, bør forkastes.

Importen med oprindelse i Rumænien og Tjekkoslovakiet har ikke påvirket fællesskabsproducenternes priser

30 Sagsøgerne har først gjort gældende, at den begrundelse, Kommissionen har fremført for at nå til den konklusion, at den omhandlede import ikke har påvirket fællesskabsproducenternes priser, grundlæggende er ulogisk, for så vidt som Kommissionen systematisk har søgt efter andre grunde end påvirkningen fra den pågældende import for at forklare, at der foreligger »en generel tendens til en vis forringelse af fællesskabsproducenternes finansielle situation«, som det udtrykkeligt er fastslået i den anfægtede afgørelses 16. betragtning.

31 I den forbindelse har sagsøgerne for det første anført, at den stigning i fællesskabsproducenternes priser på mellem 3 og 4%, som var konstateret for de to virksomheders vedkommende, som fortsat opnåede fortjeneste, dvs. Selni og Nuova IB-MEI, ikke godtgør, at de ikke blev påført skade, da stigningen dels ville have været større uden antidumpingimporten, dels kun var udtryk for, at produktionsomkostningerne var steget som følge af, at verdensmarkedsprisen på kobber var steget i 1989.

32 Med hensyn til den første del af dette argument bemærkes, at det fremgår af grundforordningens artikel 4, stk. 2, litra c), at følgevirkningerne af importen skal vurderes på grundlag af de tendenser, som kan udledes af de økonomiske faktorer, som er taget i betragtning. Der kan herefter kun gyldigt udledes oplysninger om importens følgevirkninger, såfremt fællesskabsproducenternes finansielle situation på undersøgelsestidspunktet kan sammenlignes med situationen de forudgående år.

33 Imidlertid kunne Kommissionen ikke foretage en sådan sammenligning, for så vidt som to virksomheder, der repræsenterer næsten halvdelen af produktionen i Fællesskabet i undersøgelsesperioden, dvs. Sole og Nuova IB-MEI, ikke har indgivet oplysninger om deres finansielle situation de forudgående år. Da dette samarbejde manglede, kunne Kommissionen heller ikke undersøge, om prisstigningen faktisk

havde været tilstrækkelig til at genoprette fællesskabsproducenternes finansielle situation.

34 Heraf følger, at den første del af dette argument bør forkastes.

35 Vedrørende den anden del har Kommissionen under retsmødet præciseret, at det på grundlag af en undersøgelse af de fakturaer, som blev betalt i undersøgelsesperioden, ikke kunne konstateres, at stigningen i verdensmarkedsprisen på kobber havde haft nogen virkning på fællesskabsproducenternes produktionsomkostninger. Kommissionen har i den forbindelse gjort gældende, hvilket sagsøgerne ikke har bestridt, at de priser, som blev faktureret til visse producenter i denne periode, ikke afspejlede den stigning i verdensmarkedsprisen på kobber, som samtidig indtrådte. Kommissionen kunne derfor med rette lægge til grund, at det ikke var godtgjort, at stigningen i produktionsomkostningerne i undersøgelsesperioden skyldtes, at markedsprisen på kobber steg i samme periode.

36 Den anden del af dette argument bør derfor også forkastes.

37 Sagsøgerne anfører for det andet i relation til de to virksomheder, som led tab, dvs. Nuova IB-MEI og Sole, at Kommissionen, mens den anvendte det »samlede marked« ved undersøgelsen af importens omfang, begrænsede sin undersøgelse af importens virkninger til det »frie marked«, idet den lagde til grund, at koncernernes tab var en følge af deres indkøbspolitik, og så bort fra det forhold, at salg på det »samlede marked« var tabsgivende.

38 Dette argument kan ikke tages til følge. Med hensyn til Nuova IB-MEI's finansielle situation har Kommissionen overbevisende redegjort for, at dette selskab var et datterselskab af en uafhængig producent, som opnåede fortjeneste, dvs. selskabet IB-MEI, og da der ikke forelå oplysninger om selskabets finansielle situation

de foregående år, kunne det ikke påvises, at de i undersøgelsesperioden konstaterede tab var forårsaget af den pågældende import. Med hensyn til Sole's finansielle situation må det konstateres, at Kommissionen med rette kunne bedømme importens følgevirkninger på det »frie marked«, da salg inden for en koncern ikke nødvendigvis er normale kommercielle transaktioner, hvorfor det ikke er sikkert, at de resultater, som fremkommer herved, afspejler den økonomiske realitet.

39 Argumentet om, at Kommissionen har anvendt en grundlæggende ulogisk begrundelse for at antage, at den omhandlede import ikke havde virkninger for fællesskabsproducenternes priser, bør derfor forkastes.

40 Sagsøgerne har desuden gjort gældende, at denne konklusion er utilstrækkeligt begrundet, idet fællesskabsproducenternes identitet ikke er anført, og idet de påberåbte grunde delvis overlapper hinanden.

41 Dette argument er ikke korrekt. Kommissionen har nemlig i den anfægtede afgørelses 5. betragtning anført navnene på de fællesskabsproducenter, hvor den har aflagt kontrolbesøg. Denne opregning gør det også muligt at identificere de fællesskabsproducenter, der henvises til i den anfægtede afgørelses 15., 16. og 17. betragtning, som vedrører undersøgelsen af fællesskabsproducenternes salgspriser og fortjeneste. Kommissionens begrundelse opfylder derfor betingelserne i Traktatens artikel 190, således som de fremgår af Domstolens faste praksis, ifølge hvilken en retsakts begrundelse klart og utvetydigt skal angive de betragtninger, dens ophavsmand har lagt til grund, dels således at de berørte personer kan få kendskab til grundlaget for den trufne foranstaltning, for at de kan forsvare deres rettigheder, dels således at Domstolen kan udøve sin prøvelsesret (jf. senest dom af 7.5.1991, sag C-69/89, Nakajima All Precision, Sml. I, s. 2069, præmis 14).

42 På baggrund af disse betragtninger er anbringendet, som vedrører det forhold, at import med oprindelse i Rumænien og Tjekkoslovakiet ikke har påvirket fællesskabsproducenternes priser, ikke begrundet.

43 Heraf følger, at anbringendet, som vedrører det forhold, at importen med oprindelse i Rumænien og Tjekkoslovakiet ikke har forvoldt væsentlig skade, i sin helhed bør forkastes.

Udelukkelsen fra undersøgelsen af importen med oprindelse i Bulgarien

44 Med dette anbringende har sagsøgerne foreholdt Kommissionen, at den uden grund har udelukket importen med oprindelse i Bulgarien fra undersøgelsen, uanset at erhvervsorganisationerne i deres klage havde gjort Kommissionen opmærksom på den trussel, som udgjordes af, at der i 1988 var importeret 50 000 elektriske motorer med oprindelse i dette land til Spanien.

45 Det fremgår af det af Kommissionen anførte, at afgørelsen om at udelukke import med oprindelse i Bulgarien bygger på oplysninger fra tre kilder. For det første fremgik det ikke af Eurostats statistikker, at der var importeret elektriske motorer med oprindelse i Bulgarien. Desuden havde den bulgarske eksportør erklæret, at man ikke havde eksporteret til Fællesskabet i 1988 og 1989. Endelig havde det spanske toldvæsen bekræftet, at der ikke var importeret elektriske motorer med oprindelse i Bulgarien i 1988 og i undersøgelsesperioden.

46 Med hensyn til det sidste forhold har sagsøgerne anført, at Kommissionen ikke alene hos det spanske toldvæsen, men også hos det italienske og franske burde have undersøgt, om der forelå import.

47 Hertil bemærkes, at Kommissionen foretog en supplerende undersøgelse hos det spanske toldvæsen med den begrundelse, at den bulgarske eksportørs erklæring og oplysningerne i de af Eurostat udarbejdede statistikker modsagde det af erhvervsorganisationerne fremførte om, at der var importeret 50 000 elektriske motorer til Spanien i 1988. Sagen indeholdt dog intet, som kunne give grund til at antage, at der forelå import til Italien eller Frankrig af elektriske motorer med oprindelse i Bulgarien, hvilket kunne have begrundet en supplerende undersøgelse.

48 Det kan derfor ikke foreholdes Kommissionen, at den undlod at foretage en supplerende undersøgelse af importen til Italien og Frankrig.

49 Generelt har sagsøgerne ikke på konkrete punkter anfægtet det af Kommissionen anførte. De har bl.a. ikke godtgjort, at der var importeret 50 000 elektriske motorer med oprindelse i Bulgarien.

50 Anbringendet vedrørende udelukkelsen af denne import bør derfor forkastes.

51 Da ingen af sagsøgernes anbringender har kunnet tages til følge, må sagsøgte frifindes i det hele.

Sagens omkostninger

52 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, dømmes den tabende part til at betale sagens omkostninger. Sagsøgerne har tabt sagen og bør derfor pålægges at betale sagens omkostninger in solidum.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

1) Sagsøgte frifindes.

2) Sagsøgerne betaler in solidum sagens omkostninger.

Grévisse Moitinho de Almeida Zuleeg

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 27. november 1991.

J.-G. Giraud
Justitssekretær

F. Grévisse
Formand for Tredje Afdeling